

הודעה על סיום השבתת בית המשפט

לפי תקנות בתי המשפט, בתי הדין לעבודה ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין בתקופת שביתה או השבתה של עובדים), התשמ"א-1981

בתוקף סמכותי לפי תקנה 2(ג) לתקנות בתי המשפט, בית הדין לעבודה ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין בתקופת שביתה או השבתה של עובדים), התשמ"א-1981; אני מודיע בזה כי ביום חמישי, ח' בשבט התשע"א (13 בינואר 2011) הושבתה פעילות בית משפט השלום באשדוד מטעמי בטיחות עקב עבודות הבנייה במקום.

הדיונים הקבועים באותו מועד לפני השופטים רובין לביא, גיל דניאל ואריאל ברגנר התקיימו לפנייהם בבית משפט השלום באשדוד.

הדיונים הקבועים באותו מועד לפני הרשם יניב בוקר התקיימו בבית משפט השלום בקרית גת.

הדיונים הקבועים באותו מועד לפני שופטים אחרים לא התקיימו והודעה על מועד אחר שוגרה לצדדים.

לא התקיימה קבלת קהל בבית המשפט באשדוד באותו מועד.

ט"ו בשבט התשע"א (20 בינואר 2011)
(חמ 1148-3)

משה גל, שופט

מנהל בתי משפט

¹ ק"ת התשמ"א, עמ' 1430א; התש"ס, עמ' 674.

הודעה על מתן הוראות ניהול בנקאי תקין

לפי פקודת הבנקאות, 1941

בתוקף סמכותי לפי סעיף 1(2)(ג) לפקודת הבנקאות, 1941, אני מודיע כי לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור הנגיד תוקנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 – "מדירה והלימות הון: הגישה הסטנדרטית – סיכון אשראי", בחוזר מס' ח-2284, אשר לפיו מועד תחילת התיקונים ביום כ"ג בטבת התשע"א (30 בדצמבר 2010), וכי ניתנה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314 – "טיפול בחובות בעייתיים" ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור הנגיד תוקנה בחוזר ח-2285, אשר לפיו מועד תחילת התיקונים ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011).

י"ג בשבט התשע"א (18 בינואר 2011)
(חמ 3537-3)

דוד זקן

המפקח על הבנקים

¹ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 69; ס"ח התשס"ה, עמ' 638.

² י"פ התש"ע, עמ' 4340.

הודעה על הכרזה בדבר קיום מונופולין

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיעה כי ביום כ"ג בטבת התשע"א (30 בדצמבר 2010) הכרזתי על אורבונד תעשיות גבס ומוצריו בע"מ כבעלת מונופולין באספקת לוחות גבס.

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.

ההכרזה פתוחה לעיון הציבור בתיק מונופולין 7568 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים, ובאתר האינטרנט של רשות ההגבלים העסקיים שכתובתו: www.antitrust.gov.il.

כ"ט בשבט התשע"א (5 בינואר 2011)
(חמ 1844-3)

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

אצילת סמכויות

לפי תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981 בתוקף סמכותי כרשות רישוי לפי תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981 (להלן – התקנות), אני אוצל מסמכותי כרשות רישוי לעניין חלק ה', פרק ראשון בלבד, לליאור מילשטיין, ת"ז 028047769, ולעניין התקנות, למעט תקנות 13, 15, 16 ו-329, לליאור אפרים, ת"ז 029596699, ולעמיר שלום, ת"ז 058045691.

תוקף אצילת סמכות זו כל עוד נאצלי הסמכות הם עובדי רשות התעופה האזרחית במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

י"ח בשבט התשע"א (23 בינואר 2011)
(חמ 669-3)

גיאורא רוס

מנהל רשות התעופה האזרחית

¹ י"פ התשס"ט, עמ' 4102.

² ק"ת התשמ"א, עמ' 510; התשנ"א, עמ' 723.

מינוי ועדה מייעצת

לפי כללי רשות שדות התעופה (תנועה בשטח המבצעי בנמל התעופה בן גוריון), התשמ"ד-1984

בתוקף סמכותי לפי סעיף 17(א) לכללי רשות שדות התעופה (תנועה בשטח המבצעי בנמל התעופה בן גוריון), התשמ"ד-1984 (להלן – הכללים), אני ממנה ועדה מייעצת שתפקידה לדרן בתלונות שהגישו מפקחים על מי שעבר על הוראות הכללים או על הוראות כללי רשות שדות התעופה (כניסה לשטחים מוגבלים), התשמ"ג-1983, ושחבריה וממלאי מקום חבריה הם כמפורט להלן:

רמי ניר, רא"ג מבצעי קרקע, רשות שדות התעופה – יושב ראש;

בצלאל לנדנברג, קצין בטיחות בתעבורה – חבר וממלא מקום יושב ראש;

מאיר רחמים, עוזר קצין בטיחות בתעבורה – חבר;

עורכת הדין רינה פאר – משנה ליועץ המשפטי, רשות שדות התעופה – חברה;

עורכת הדין ענת סתיו – עורכת דין, רשות שדות התעופה – ממלאת מקום חברה;

חיים לוי, ראש מחלקת תיאום, רשות שדות התעופה – חבר;

אהרון קרויטור, סגן ראש מחלקת תיאום, רשות שדות התעופה – ממלא מקום חבר;

¹ ק"ת התשמ"ד, עמ' 925.

² ק"ת התשמ"ג, עמ' 1097.



רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על הכרזה בדבר קיום מונופולין

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹, אני מודיעה כי ביום כ"ג בטבת תשע"א (30 בדצמבר 2010) החלטתי להכריז על אורבונד תעשיות גבס ומוצריו בע"מ כבעלת מונופולין באספקת לוחות גבס.

ההכרזה פתוחה לעיון הציבור בתיק מונופולין 7568 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רחוב כנפי נשרים 22, ירושלים ובאתר האינטרנט של רשות ההגבלים העסקיים שכתובתו: www.antitrust.gov.il

רונית קרן
הממונה על הגבלים עסקיים

כ"ט בשבט התשע"א

5 בינואר 2011

¹ ס"ח התשמ"ח עמ' 128, ס"ח התש"ס עמ' 113.



רשות ההגבלים העסקיים

**הכרזה על בעל מונופולין לפי סעיף 26(א) לחוק ההגבלים העסקיים,
התשמ"ח-1988:**

חברת אורבונד תעשיות גבס ומוצריו בע"מ – בעלת מונופולין בלוחות גבס

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 26 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן "חוק ההגבלים העסקיים" או "החוק"), אני מכריזה בזאת על אורבונד תעשיות גבס ומוצריו בע"מ (להלן: "אורבונד") כעל בעלת מונופולין באספקת לוחות גבס.

א. מבוא

כניסתו של מתחרה חדש לשוק הנשלט על ידי בעל מונופולין הנה נקודת זמן קריטית להתפתחות התחרות, וליציאתו של השוק מאחיותו של שחקן יחיד ליריבות מסחרית בין מספר שחקנים. כפועל יוצא, כניסה כאמור היא אחת הנקודות הרגישות מבחינתם של דיני ההגבלים העסקיים. חלק ניכר מתוך כלל המגבלות והאיסורים המוטלים על בעל מונופולין עניינם בשאיפה למנוע מבעל מונופולין לסכל כניסתם לשוק של מתחרים, ושימור מעמדו המונופוליסטי.¹ הסכנה שבמהלך כזה היא כפולה – בטווח הקרוב יש בה כדי להוציא מן השוק מתחרה חדש ולשמר מבנה שוק מונופוליסטי; בטווח הרחוק יש בה כדי להרתיע מתחרים פוטנציאליים השוקלים להיכנס לשוק בעתיד. שוק לוחות הגבס נשלט (כפי שנראה בהמשך) על ידי בעל מונופולין האוחז נתח שוק גבוה מאוד. זה לא מכבר נכנס לשוק זה מתחרה חדש.

לוח גבס (Plasterboard) הוא מוצר בניה מתועשת המשמש לבניה במבני מגורים, מבני משרדים, מבנים ציבוריים שונים ומבני תעשייה. ללוחות גבס שלושה שימושים מרכזיים: בניית מחיצות פנימיות המשמשות להפרדה בין חללי מבנה, חיפוי קירות בטון והנמכת תקרות. לוחות הגבס נמכרים לשלושה סוגים מרכזיים של בנייה: בניה מסחרית, בניה למגורים ושיפוצים. בעשורים האחרונים הפכו לוחות הגבס לחומר גלם מרכזי בענף הבנייה בישראל.

לוח גבס מיוצר מגבס טבעי גולמי. הגבס עובר תהליכי עיבוד שונים (גריסה, טחינה וקלייה) עד שמתקבלת אבקת גבס. לאבקה זו נוספים מים ומספר תוספים היוצרים יחדיו תערובת הנוצקת, בתהליך רציף, בין שתי יריעות גיר מיוחד. לאחר ייבוש, הלוח נחתך למידות האורך הרצויה,

¹ והשוו: ערר 7/95 בזק נ' הממונה על הגבלים עסקיים, תק-על 2/97, 5, סעיף 18 לפסק הדין (1997).

וזאת בהתאם לכמה גדלים סטנדרטיים. לאחר הייבוש הסופי הלוח עובר הליך סימון ואריזה, ומוכן לשיווק ללקוחות. קיימים שלושה סוגי לוחות עיקריים: לוח רגיל (REG) – לוח סטנדרטי בצבע אפור; לוח עמיד מים (WR.MR) – לוח ירוק המיועד לאזורים רטובים, עמיד למים ודוחה רטיבות; ולוח חסין אש (F.S.) בגוון אדום.

אורבונד הנה חברה פרטית העוסקת בייצור ואספקה של לוחות גבס. החברה מצויה בבעלות קונצרן גרמני בשם Knauf, אחד הקונצרנים המובילים בעולם בתחום הגבס ומוצריו. אורבונד נהנית מתמיכתה המלאה של קבוצת Knauf אשר פותחת בפניה מאגרי ידע מותקדמים בתחום ייצור מוצרי גבס וכן מהווה ספק של חלק מחומרי הגלם המשמשים את אורבונד בתליך הייצור. אורבונד אינה מוכרת לוחות גבס לצרכן הסופי אלא פועלת באמצעות מספר משווקים.

מבדיקה שבוצעה ברשות עולה, כפי שיפורט להלן, כי לוחות גבס הם שוק רלוונטי נפרד, וכי אורבונד הנה בעלת מונופולין בשוק זה.

ב. הגדרת שוק רלוונטי – כללי

סעיף 26(א) לחוק קובע כי "יראו כמונופולין ריכוז של יותר ממחצית מכלל אספקת נכסים או מכלל רכישתם, או של יותר ממחצית מכלל מתן שירותים, או מכלל רכישתם, בידי של אדם אחד". המבחן הקבוע בחוק לקיומו של בעל מונופולין הוא מבחן מבני-עובדתי, לפיו כל אדם אשר למעלה ממחצית מכלל הנכסים לשוק הוא בעל מונופולין.

הגדרת השוק הרלוונטי הינה פרי של ניתוח מתודולוגי של המציאות הכלכלית, ניתוח החותר לאיתור קבוצת המוצרים שלו הייתה בשליטתו של ספק יחיד אותו ספק היה יכול להעלות את מחירו של לפחות אחד ממוצרי הקבוצה בשיעור קטן ולא חולף, ובכך להגדיל את רווחיו. יכולת זו מכונה כוח שוק. משמעו של המונח כוח שוק הוא היכולת "להקטין תפוקה ולהעלות מחיר מעבר לעלות השולית, תוך גריפת רווח".²

כאשר מדובר בהכרזת מונופולין, מתחיל מבחן זה את הבדיקה מהמוצר הנבחן תוך ניסיון לבדוק אם יש מקום להרחיב את גבולות השוק הרלוונטי אל מעבר למוצר זה אם לאו. מבחן זה, המכונה מבחן "המונופול ההיפותטי", בודק אם במקרה בו יעלה ספק, השולט באופן אבסולוטי בכלל אספקתו של המוצר, את מחירו של המוצר ולו במעט, אך באופן ממשי ולאורף זמן, יהיה המהלך, בהינתן כי מחירי מוצרים אחרים נותרו קבועים, רווחי עברו.³ אם אכן מדובר במהלך רווחי אזי עניין לנו בשוק רלוונטי מובחן. נקודת המבט אותה מאמצים דיני התחרות בהקשר זה היא נקודת ראותו של הצרכן הנזקק, כלקות, לאותם מוצרים או שירותים. בהתאם, הקריטריון המרכזי להכללת מוצרים בשוק אחד הוא מידת התחליפיות ביניהם בעיני הצרכן. וזקק: לא כל מידה של

² ראו, למשל: ע"א 2247/95 הממונה על הגבלים עסקיים נ' תנובה, פ"ד (5) 213, 232 (1998).

³ ראו, למשל: ערר 10,11/99 תבל נ' הממונה על הגבלים עסקיים, תק-מח (3) 2004, 10513, סי' 6-5 לפסק הדין (2004).

תחליפיות תביא להכללת מוצר בשוק הרלוונטי. כדי לכלול מוצרים בשוק אחד נדרשת תחליפיות קרובה, כזו אשר תוכל לרסן כוח שוק.⁴

במסגרת בדיקה כאמור, בייחוד כאשר מדובר בבעל מונופולין, יש להיזהר שלא להיכשל בכשל המכונה "כשל הצלופן" (Cellophane fallacy), שעיקרו בדיקה של שאלת התחליפיות תוך התייחסות למחיר שגובה המונופול כאשר זה מפעיל כבר כוח שוק, קרי מחיר שאינו המחיר התחרותי. טעות שכזו עלולה להוביל (בטעות) למסקנה כי שני מוצרים מקיימים ביניהם תחליפיות, מקום שבו למעשה אין הדבר כך.⁵

האינדיקציה העיקרית לשאלה אם נכללים שני מוצרים "באותו שוק" אם לאו, היא גמישות הביקוש הצולבת,⁶ ואולם לאור הקושי לאמוד ישירות את גמישות הביקוש הצולבת נהוג להיסמך על מארג אינדיקטורים המסייעים בתיחום מרחב המוצרים התחליפיים. אינדיקטורים אלה כוללים, בין היתר, את הייעוד הפונקציונאלי של המוצרים (ככלל ועבור קהלים שונים); הבדלי איכות בין המוצרים; מחירי המוצרים והתנהגותם על פני זמן; התחליפיות בין המוצרים מנקודת המבט של הנפשות הפועלות בשוק.

על הנהגים המקובלים בהכרעה בדבר קיומה של תחליפיות עמד בית הדין להגבלים עסקיים, בין השאר, בפסק דינו בעניין **פוד קלאב**, כשקבע כי ניתן לבחון את שאלת התחליפיות "על-פי אמות מידה פרקטיות (ולא כמותיות) שנועדו ליתן תשובה מקורבת למידת התחליפיות בין המוצרים".⁷

עד כאן למתודולוגיה של הגדרת שוק, ומכאן לשוק שבו עוסקת הכרזה זו, הוא שוק לוחות הגבס.

ג. לוחות גבס – שוק רלוונטי

בהתאם למתודולוגיה דלעיל, נקודת המוצא לניתוח דכאן הם לוחות הגבס. מהם תחל בדיקת התחליפיות לכיוון מוצרים אחרים והשאלה שתיבחן היא מהם, אם בכלל, המוצרים התחליפיים ללוחות גבס.

כאשר עוסקים בלוחות גבס, ובמוצרים אחרים מסוג זה, חשוב להדגיש את הדברים הבאים. ענייננו הוא בחומר המשמש כחומר גלם בתחום הבנייה, אשר – ככל מוצר בתחום זה – מגיע כאשר בצדו יתרונות וחסרונות. הבחירה שמבצע הצרכן בין לוחות גבס לבין מוצרים אחרים מוכתבת בראש ובראשונה מהשימושים שמבקש הצרכן לעשות בחומרים הנ"ל. כך למשל, כפי

⁴ ראו, למשל: הי"ע 1/00 פוד קלאב בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, תק-מח (2)2003, 5587, ס' 18 לפסק הדין (2003).

⁵ ראו ע"פ 2560/08 מדינת ישראל נ' ירון וול, תק-על (3)2009, 149, ס' סכ"ז לפסק הדין (2009).

⁶ גמישות הביקוש הצולבת מודדת את שיעור השינוי בביקוש למוצר X, בתגובה לעלייה במחיר של מוצר Y. גמישות הביקוש העצמית מודדת את שיעור השינוי בביקוש למוצר X, בתגובה לעלייה במחירו.

⁷ ראו עניין פוד קלאב הנ"ל, לעיל בהערה 4, ס' 11.

שנראה, מי שמבקש לערוך שיפוצים במבנה משרדים יעדיף באופן גורף שימוש בלוחות גבס לצורך הקמת המחיצות בין החדרים, כמו גם מי שמבקש לבנות נישות בתקרות של דירות יוקרה. זאת בשל מאפייני העבודה בגבס בשלב הבנייה ונוכח היתרונות היחסיים של הגבס לאחר מכן. יש לזכור בהקשר זה, כי הקבלן (אשר רוכש בדרך כלל את לוחות הגבס) הוא אשר עושה בהם שימוש במסגרת הבנייה, אך עליו לקחת בחשבון לא רק את עלויות ומאפייני החומר עבורו, אלא גם (ואולי – בעיקר) את צרכיו של מי שישתמש במבנה לאחר סיום העבודה. צרכים אלה הם המכתיבים את הביקוש ואת סוג החומר המתאים לשימוש בכל מקרה, ועל רקע המאפיינים הייחודיים של לוחות הגבס – הם אלה שהופכים את לוחות הגבס לשוק רלוונטי נפרד.⁸

כאמור, ללוחות גבס שלושה שימושים מרכזיים. נפנה כעת להצגה של שימושים אלה, תוך בחינה של חלופות אפשריות לכל אחד מהשימושים, ונראה כי לוחות גבס מהווים שוק רלוונטי.

1.1 מחיצות

השימוש העיקרי בלוחות גבס הוא לטובת מחיצות פנימיות במבנים. מחיצת גבס בנויה משני לוחות גבס מקבילים הניצבים לרצפה, המחברים זה לזה באמצעות ניצבי פח וביניהם חלל ריק, אשר ממלא בדרך כלל בצמר סלעים או צמר זכוכית. המחיצה מותקנת על גבי ריצוף קיים, מאפיין אשר מקל משמעותית על תהליך הבנייה בהשוואה למחיצות אחרות, וזאת הן משום שאין צורך בהריסת ריצוף או חידושו בעת הקמת המחיצה והן לנוכח המהירות היחסית שבה ניתן לבצע את הרכבת המחיצה. כך, למשל, שימוש בלוחות גבס מאפשר ריצוף מלכתחילה של שטח גדול (כגון קומה שלמה) ולאחר מכן הקמת מחיצות באופן שלא יחייב קטיעה של הריצוף בנקודות החיבור עם המחיצות הפנימיות. בכך יש חסכון לא רק בזמן העבודה של הרצף אלא בפחת של המרצפות עצמן. תועלת נוספת משימוש בלוחות גבס הוא היכולת לבנות מחיצות על גבי ריצוף קיים מבלי להרסו קודם לבניית המחיצה ולבנותו מחדש לאחריה.

חשוב לציין (והדברים אינם נוגעים רק לשימוש בלוחות גבס לצרכי מחיצות), כי מחיצת גבס משתייכת לקטגוריית "הבניה היבשה", כלומר בניה שאינה מצריכה שימוש במים, שבהם נעשה שימוש בבניה רטובה בחומרים, לרוב על בסיס צמנטי, המחברים (למשל) בין הבלוקים ובטיח המצפה אותם. גם לכך ישנם מספר יתרונות משמעותיים השלובים זה בזה, שהראשון בהם הוא חסכון בזמן ביצוע הפרויקט: כיון שלוח הגבס הנו חלק, אין צורך להחליקו באמצעות טיח ולפיכך נחסכת עלות יישומו של הטיח במונחי זמן וכסף ונחסך הזמן הדרוש לייבושו של הטיח טרם צביעת המחיצה (זאת בהשוואה למחיצות בלוקים); שנית, נוצר חסכון בעלות מרכיב העבודה בפרויקט: ניתן לצמצם את כוח האדם המקצועי באתר הבניה כיוון שאין צורך בטיח מיומן. מבדיקת הרשות עולה כי קיים מחסור בכוח אדם מיומן וזול בתחום; שלישית, הקמת המחיצה מתבצעת בסביבת עבודה נקייה יותר הן בגלל העדר מים והן בגלל שהמחיצה מותקנת על גבי

⁸ כפי שפסק כבר בית הדין, להבדלים פונקציונאליים חשיבות מיוחדת בבחינת השאלה האם שני מוצרים מצויים באותו שוק רלוונטי; ראו: ה"ע 3/97 מגל ג' הממונה על הגבלים עסקיים, תק-מח (3/2001) 39047, סי' 32 לפסק הדין (2001).

ריצוף קיים. מדובר ביתרון משמעותי, בייחוד כאשר מדובר בביצוע שיפוצים ושינויים בתוך מבנה קיים.

יתרון נוסף של מחיצות המורכבת מלוחות גבס הוא ביכולת הניוד הרבה של החלוקה הפנימית של המבנה. כפי שהרכבת מחיצה מלוחות גבס היא קלה ומהירה ביחס להרכבת מחיצה מבלוקים, כך גם פירוק מחיצה כזו קל ומהיר יותר, ולא פחות חשוב מכך – נקי הרבה יותר, עובדה שמקלה על ביצוע שיפוצים במבנים קיימים בעודם מאוכלסים. הדבר משמעותי במיוחד במבני משרדים להשכרה, בהם התאמות של חדרי המבנה מתבצעות לעיתים תכופות (לדוגמה עם חילופי שוכרים או שינוי בשטח הדרוש לשוכר קיים). במקרה זה, הסרתה והצבתה המחודשת של מחיצה המורכבת מלוחות גבס הינה נמוכה משמעותית בהשוואה למחיצות עשויות בלוקים. בנוסף, משקלו הנמוך של לוח הגבס המאפשר לקדם בנייה תעשייתית במהירות רבה, בפרט במבנים רבי קומות, עבורם יש להוביל לאתר הבנייה חומרי בנייה למחיצות בהיקפים ניכרים ואף להעלותם לגובה רב. גם בשני אלה יש כדי להביא לכך שבמבני משרדים החלק הארי של המחיצות עשוי מלוחות גבס. זאת ועוד, המרווח בין שני לוחות המחיצה חלול או מלא בצמר סלעים/זכוכית. כך, ניתן להעביר צנרת, כבלי תקשורת וחשמל וכבלים אחרים בתוך הקיר ללא כל קושי וללא מאמץ של ממש. זאת לעומת מרבית סוגי המחיצות האחרות, הדורשים, לאחר הקמתן, חריצת תעלות בתוואי הצנרת, קידוח והשקעת משאבים נוספים לשם הגעה לאותה התוצאה.

מחיצה המורכבת מלוחות גבס מספקת פתרון אקוסטי שאינו מיטבי, כיוון שלוח גבס בולם רעשים ברמה פחותה ממחיצות בלוקים. לשיפור המחיצה הבידוד האקוסטי נהוג להשתמש בשכבה כפולה של לוח גבס (כלומר מחיצה המורכבת מ-4 לוחות) או בכמות גדולה יותר של החומר הממלא את החלל שבין המחיצות. בנוסף, מחיצה מלוחות גבס אינה קשיחה ומוצקה כמחיצה מבלוקים. הבדל זה רלוונטי למבני מגורים, והוא נעוץ בטעמם של מרבית הצרכנים שמעדיפים קירות פנים עשויים בלוקים, משום שהם חזקים יותר.

כאמור, לוחות גבס אינו מוצר הבניה היחיד שמשמש להקמת מחיצות. חומרים נוספים מהם ניתן לבנות מחיצות פנימיות הם בלוקי בטון, בלוקי פומיס, בלוקי איטונג, קירטונג (בלוקי איטונג המכוסים בלוחות גבס), בלוקי סיליקט ובלוקי גבס. נתייחס לכל אחד מהחומרים הנ"ל (הגם שחלק לא מבוטל מהם הנו זניח מבחינת היקפי השימוש בו).

הקמת מחיצות פנים מבלוקי בטון, פומיס ואיטונג מוגדרת כ"עבודה רטובה". משמעות הדברים נעוצה בצורך להשתמש בחומרים רטובים (כגון מלט) לצורך הדבקת הבלוקים זה לזה ובצורך למרוח את המחיצה בטיח (פעולה שמכונה בעגה המקצועית "הכנה לצבע"). בשל משקלן הרב, לרוב לא מקימים מחיצות בלוקים על גבי ריצוף קיים, כך שלשם הקמת מחיצות מבלוקים יש לעקור את הריצוף הקיים במבנה, או, לחלופין, להקים את המחיצות לפני הנחת הריצוף במבנה חדש (במצב זה משך זמן עבודת הרצף יתארך ויעשה שימוש במרצפות רבות יותר - בשל הצורך לחצות מרצפות רבות בחיבור שבין הקיר לרצפה). לצורך העברת צנרת וכבלים שונים במחיצת בלוקים יש לחרוץ תעלה במחיצה ולסותמה בתום ההעברה. לכך משמעות הן מבחינת זמן העבודה והן מבחינת הזמן הנדרש לניקוי סביבת העבודה.

מהתנונים שבפני עולה כי מחיצות מבלוקי בטון, פומיס ואיטונג אינן תחליפיות למחיצה מלוחות גבס, וזאת, בין השאר, נוכח זמן העבודה הנדרש להשלמת המחיצה, היותה עבודה רטובה (על כל המשמעויות הרבות שיש לכך בהשוואה לבניה יבשה, כפי צוינו לעיל), ההיבטים הפונקציונאליים של החומר ותפיסת הנפשות הפועלות בתחום. ככל שקיימת תחליפיות בין המוצרים, קרי ככל שקיימת נטייה למעבר ממוצר אחד למשנהו, הרי שזו חד כיוונית, וקיימת רק במעבר משימוש בבלוקים לשימוש בלוחות גבס ולא להפך. הצרכנים אשר משתמשים בבלוקים פתוחים לשקול מעבר לשימוש בגבס באותם מקומות בהם שימוש בלוחות גבס עונה על הצרכים, אולם נכונות הפוכה אינה קיימת אצל הלקוחות המשתמשים בלוחות גבס.

קירטונג הוא מוצר המורכב מבלוקי איטונג שעליהם מודבקים שני לוחות גבס. מדובר במערכת שאינה נמכרת כמוצר מדף אלא על פי הזמנה מיוחדת. היות ומדובר במוצר שנכון למועד הבדיקה נמכר בישראל בהיקפים שאין בהם כדי להשפיע מהותית על נתח השוק של אורבונד, ולפיכך אינני רואה מקום להרחיב את הדיון לגביו.

עבודת הקמת מחיצת פנים מבלוקי **סיליקט**, המודבקים זה לזה בדבק מיוחד, מוגדרת כ"עבודה יבשה", בדומה ללוחות הגבס. לבלוק שני צדדים חלקים או במרקם אבן, המהווים גימור פנימי וחיצוני לקיר, החוסך צורך בטיח ומהווים תשתית ליישום שפכטל בחלק מן המקרים. ניתן להקים את מחיצת בלוקי הסיליקט על גבי ריצוף קיים או על גבי שכבת הבטון המפרידה בין קומות הבניין בטרם הנחת ריצוף. החורים האנכיים שבבלוק "שקע-תקע" ובלוקי התעלה (בצורת U) מאפשרים העברת צנרת בתוכם וחוסכת את עבודת החציבה ואת הצורך בעבודת חשמל מקצועית לצורך סיום עבודת הבניה. הקמת מחיצות מבלוקי סיליקט מצריכה כוח אדם מיומן ואורכת זמן רב יותר, שכן בניגוד ללוחות הגבס, הבלוקים אינם מצויים מלכתחילה בתצורה של מחיצה, אלא יש להניחם זה על גבי זה בהתאם.

יחד עם זאת, עדיין מדובר בבלוקים, אשר הגמישות שהם מקנים לאחר הקמתם פחותה משמעותית מלוחות גבס. למעשה, העובדות שבפני הרשות מלמדות כי מחיצות מבלוקי סיליקט אינן תחליפיות למחיצה מלוחות גבס בעיקר בפרמטר של פונקציונאליות של החומר, וכי בפועל הצרכנים אינם רואים בבלוקי סיליקט תחליף ממשי ללוחות גבס.

בלוק גבס מורכב בעיקרו מגבס גולמי טבעי (גופרת סידן) או גבס המיוצר בתהליכים כימיים, מים וכן יכול להכיל סיבים, מלאנים, אגרגאטים ותוספים אחרים. הבלוקים מורכבים בשיטה של "שקע-תקע" ומחוברים באמצעות חומר מיוחד. הבלוקים מיועדים למחיצת פנים בין חדרים יבשים או רטובים, בין דירות וגם כציפוי פנים של קיר חוץ. עבודת הקמת מחיצת פנים מבלוקי גבס מוגדרת כ"עבודה יבשה", בדומה ללוחות הגבס. בלוקים אלו הינם חלקים ועל כן אינם דורשים ציפוי טיח נוטף, והגימור טרום תצביעה מתבצע במריחת שפכטל. ניתן לבנות את המחיצה על גבי ריצוף קיים וגם על גבי ריצפת בטון. לצורך העברת צנרת וכבלים שונים במחיצת בלוקי גבס יש לחרוץ תעלה עם מכונה מיוחדת (כרסומת) ולהחליק בתום ההעברה.

מהתנונים עולה כי מחיצות מבלוקי גבס אינן תחליפיות למחיצות מלוחות גבס בעיקר בפרמטר של עלות המחיצה, וכן בפונקציונאליות של החומר, אך מהווה חלופה קרובה יותר מבלוקים

המיושמים בשיטות "בניה רטובה". בשולי הדברים יצוין כי בלוקי הגבס בהם נעשה שימוש בישראל מיוצרים ברובם על ידי חברת אשבוני בע"מ, אשר מחצית ממניותיה מוחזקות בידי אורבונד.

ככלל, ישנו קושי רב לאמוד את העלות למ"ר מחיצה. זאת, כיון שניתן, כאמור, להרכיב מחיצת פנים ממגוון חומרים גדול בכל קטגוריה, ואף מעבר לכך – נוכח הבדלים גדולים בסוג העבודה, משך העבודה היקף כוח האדם ועלותו. יחד עם זאת, מאומדן שנעשה על סמך הנתונים שנאספו ברשות עולה כי מחיצה המורכבת מלוחות גבס היא המחיצה הזולה ביותר הן ממחיצות בשיטת הבנייה הרטובה והן ממחיצות אחרות בשיטת הבנייה היבשה (אף בפער משמעותי יותר).

משיחות שנערכו עם גורמים נוספים, ובהם יצרנים של בלוקים, אדריכלים, יזמים ומהנדסים עולה כי קיימת תחליפיות מסוימת בין מחיצות גבס למחיצות אחרות כאשר מדובר במחיצות המשמשות למגורים, ותחליפיות נמוכה מאד כאשר מדובר במחיצות גבס המיועדות לשימוש בבנייני משרדים.

2.2 תקרות

שימוש נוסף בלוחות גבס הוא לצורך הנמכת של תקרות. התקרה עצמה, קרי המחיצה הבין קומתית, אינה בנויה כמובן מלוחות גבס, אולם לוחות גבס משמשים על מנת להנמיך תקרות מתוך מטרה ליצור חללים בין התקרה ובין החיפוי שדרכם ניתן יהיה להעביר צנרת חשמל או מיוזג אויר, לקבוע גופי תאורה וכדומה. מדובר, מטבע הדברים, בתוספת לתקרה שאינה הכרחית, אלא נעשית רק במקרים בו הדבר נחוץ מטעמים פרקטיים (כגון העברה של צנרת) או אסתטיים.

התחרות הקרובה ביותר ללוחות הגבס לצרכים אלה מגיעה מהתקרות הפריקות (או תקרות אקוסטיות). תקרות פריקות מורכבות בדרך כלל משלד פח שעליו מורכבים לוחות ספוגיים או לוחות פח. לעתים נעשה שימוש בשני סוגי התקרות יחד כמוצרים משלימים לכיסוי אותה התקרה.

מהבדיקה שנעשתה ברשות עולה כי קיימים הבדלים פונקציונאליים משמעותיים בין שני המוצרים. לוחות גבס מספקים פתרון שיתרונותיו הם שניים: ראשית, בעוד שתקרות אקוסטיות הן אחידות בצורתן ונפרסות לאורך התקרה בצורה שווה, תקרות גבס מאפשרות בניית נישות בתקרה, למשל לצורך הסתרה של גופי תאורה או פתחי יציאה של מערכות מיוזג אויר. שנית, לוחות גבס נתפסים כאסתטיים יותר בהשוואה לתקרות פריקות. מנגד, תקרות פריקות עדיפות באופן ניכר במקומות בהן יש צורך בפירוק תזיר של התקרה לצורך שינויים פנימיים במבנה או לצורך טיפול שוטף במערכות מיוזג, חשמל, ותאורה וכבלים המצויים מעליה (כמו במבני משרדים), וזאת נוכח העובדה שתקרות פריקות ניתן לפרק ולהרכיב בקלות רבה מאד בהשוואה ללוחות גבס המשמשים לתקרות. כמו כן, תקרות פריקות מבודדות רעש בצורה טובה יותר, ולכן עדיפות בסביבות בעלות עוצמת רעש גבוהה.

המסקנה שעולה מהבדיקה היא שלאור הפערים הפונקציונאליים בין שני המוצרים, כמו גם על פי תפיסת הגורמים הפועלים בתחום, הם אינם מקיימים תחליפיות קרובה ביניהם. כך, למשל,

תקרות פריקות כמעט ואינן משמשות להנמכת תקרות בבנייה למגורים, אלא גבס בלבד (בעיקר בפרויקטים יוקרתיים בהם נעשית הנמכת תקרות). אולם בבנייה למשרדים נעשה שימוש בעיקר בתקרות פריקות בהתחשב בצורך להעביר כמות רבה של צנרת, בשינויים התכופים (באופן יחסי) בחלוקה הפנימית של המבנה, בצורך לטפל תדיר במערכות המבנה המצויות מעל התקרה וכן בצורך בבידוד אקוסטי.

3.2 חיפוי

בפרויקטים בהם יציקה מרכיבה את שלד המבנה (כלומר שלד בטון מזוין, האופייני בדרך כלל במבני מגורים גבוהים) יש צורך ליצור בידוד תרמי בין הקיר החיצוני לפנים המבנה. עקרונית, ניתן לעשות שימוש הן בלוח גבס בתוספת חומר מבודד (צמר סלעים או זכוכית) והן בבלוק איטונג או בטיח מיוחד מבודד תרמית. אולם בפועל מציעים המוצרים פתרונות שונים בתכלית.

הגם שקיים פער מחירים מטוים בין חיפוי מגבס וחיפוי מבלוקים, ההבדל המשמעותי ביניהם הוא הפערים הפונקציונאליים בין שני המוצרים. קיים דמיון רב בין הטעמים המביאים להבחנה בין לוחות גבס ובלוקים (מסוגים שונים) כשני מוצרים נפרדים כאשר מדובר במחיצות, לבין הטעמים הרלוונטיים לאותה מסקנה כאשר מדובר בחיפויים. בתמצית, ללוחות גבס יתרון משמעותי בחיפוי קירות, הנובע מחקלות היחסית של העברת צנרת וכבלים (בהשוואה לבלוקים), לרבות ביכולת להעביר את הצנרת בשלב מאוחר יותר של הבניה, העבודה הנקייה יותר וכן שיקולים אסתטיים. כמו כן, ביצוע העבודה באמצעות חיפוי לוחות גבס מהירה יותר, ואינה מחייבת מריחת שכבת נוספת של טיח (שעלות נכבדת בצדה) על גבי הלוחות.

ההעדפה לשימוש בגבס לחיפוי על פני שימוש בבלוקים ממשיך את המגמה הברורה עליה עמדנו גם בדיון בעניין המחיצות, לפיה ההעדפה לגבס מקורה בהעדפה לעבודה "יבשה" על פני עבודה "רטובה" (כגון עבודה בבלוקי איטונג), נוכח ההבדלים המשמעותיים הקיימים בין שני סוגי עבודות אלה. ההעדפה זו, הבולטת במיוחד במבני ציבור ומשרדים, נובעת ממספר גורמים שהעיקריים שבהם הם מחירות ונוחות העבודה, המחסור בכוח אדם מיומן וזול לעבודות רטובות ועלות שינוע חומרי הבנייה אל ובתוך האתר.

4.2 לוחות גבס בשוק רלוונטי – טעמים נוספים

מעבר לאותם מאפיינים ייחודיים לשימושים השונים של לוחות הגבס, קיימות מספר אינדיקציות רבות משקל לכך שלוחות גבס מהווים שוק רלוונטי נפרד ומובחן.

ראשית, המסקנה כי לוחות גבס הנם שוק רלוונטי נפרד מקבלת חיזוק משמעותי משינוי מהותי שאירע בשוק הישראלי בשנים האחרונות. חברת טמבור בע"מ (להלן: "טמבור") נכנסה בראשית שנת 2010 לשוק אספקת לוחות הגבס, תוך השקעה של סכומי כסף משמעותיים ביותר. מטבע הדברים הצגה מדוקדקת של פרטי כניסתה של טמבור לשוק עלולים לחשוף נתונים מסחריים סודיים שלה, ועל כן נסתפק באמירה כי ניתוח כניסתה של טמבור לשוק מלמד בצורה ברורה כי באספקלריית השחקנים בשוק – לוחות גבס הנם שוק מוצר רלוונטי נפרד ומובחן.

שנית, לעניין מחיצות וחילופים, עלות החובלה של לוחות גבס זולה באופן משמעותי מזו של בלוקים (על סוגיהם השונים), וזאת נוכח המשקל הנמוך משמעותית של לוחות גבס. עלויות החובלה הזולות יחסית הופכות אף הן את הגבס לעדיף על בלוקים. למעשה, דומה כי השיקול המרכזי שבגללו לא החליף השימוש בגבס את השימוש בבלוקים באופן גורף הוא העדפתם של צרכנים פרטיים (בייחוד בבנייה למגורים) לבניית מחיצות פנים מבלוקים מתוך העדפה לבנייה "חזקה".

ד. התייחסות לעיקר טענות אורבונד

בטרם פורסמה הכרזה זו פנתה הרשות לאורבונד על מנת לאפשר לה לטעון ביחס לאפשרות שתוכרז כבעלת מונופולין. לאחר עיון במרבית התשתית העובדתית שהיתה מצויה ברשות, הגישה אורבונד שני ניירות עמדה מפורטים בתוספת חוות דעת כלכלית.⁹ את עיקר טענותיה הפנתה אורבונד להגדרת השוק, תוך שהיא טוענת שהגדרת השוק היא למעשה רחבה יותר מזו שהוצגה לעיל. היות ושאלת הגדרת השוק נידונה כבר בהרחבה, אוניחס להלן למספר טענות נוספות שהעלתה אורבונד.

ד.1. הכרזה במועד כניסה של מתחרה חדש

אורבונד טוענת כי הכרזתה כמונופולין בעת הזו איננה כדין שכן לאור כניסתה של טמבור לשוק לוחות הגבס יש להמתין תחילה להתייצבותו של השוק (כך בלשונה של אורבונד) בטרם תוכרז אורבונד כבעלת מונופולין.

לא זו בלבד שאין בידי לקבל טענה זו, אלא שהיא מייצגת תפיסה הפוכה לזו הרצויה בעולם ההגבלים העסקיים. כניסתו של מתחרה חדש מחייבת דווקא מתן שימת לב מיוחדת להתנהלותו של בעל המונופולין. עמד על הדברים בית הדין להגבלים עסקיים בפרשת בזק:¹⁰

"מבחינה זו, אין מקובלת עלינו טענת העוררת, כי המגמה של פתיחת ענף הבזק לתחרות מייתרת את החלתם של דיני ההגבלים העסקיים עליה.

כפי שצוין לעיל, דווקא חשיפתו החלקית של ענף הבזק לתחרות, תוך שמירה על המעמד המונופוליסטי של העוררת בחלק מהתחומים שבענף זה, מעלה את החשש כי העוררת תנצל את מעמדה המונופוליסטי באותם תחומים שבהם השתמר כוחה המונופוליסטי, כדי לפגוע בתחומים שנפתחו לתחרות, לדוגמא באמצעות סיבסוד צולב."

וכך גם הממונה בהכרזה על בזק כבעלת מונופולין.¹¹

⁹ הגשת השימוע הראשון נעשתה בטרם אופשר העיון במרבית החומר, ולאחר העיון ניתנה לאורבונד האפשרות לחשלים את השימוע, וכך עשתה.

¹⁰ פרשת בזק בהערה 1, ס' 20 לפסק הדין.

¹¹ הכרזת מונופולין בחתאם לסעיף 26 לחוק ההגבלים העסקיים תשמ"ח – 1988 על כזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, 2000 חגבלים עסקיים 3009546, ס' 3 להחלטה.

"יתמיד יש חשיבות להכרזה על גוף כעל בעל מונופולין; חשיבות ההכרזה רבה במיוחד במועד הסמוך לתחילתה של תחרות, וגדלה עוד יותר כאשר מדובר בתשתית אשר שימוש שוויוני בה מהווה תנאי הכרחי לקיומה של תחרות. הכרזה על בעל מונופולין מהווה תמרור אזהרה לבעל המונופולין עצמו, לבל ייכשל בהפרת הוראות הדין האוסרות על ניצול לרעה של כוח מונופוליסטי. הכרזה כזו מקלה על צדדים שלישיים – לקוחות, ספקים או גופים אחרים – לבוא חשבון עם בעל המונופולין אם הפר את חובותיו, שכן היא מקימה חזקה לעניין הגדרת השוק, נותן השוק וכוח השוק של בעל המונופולין. ההכרזה גם פותחת פתח אפשרי לשימוש בסמכות הממונה לפי סעיף 30 לחוק ההגבלים העסקיים, וכן לסמכות בית הדין להגבלים עסקיים לפי סעיף 31 לחוק האמור."

הנה כי כן, לא זו בלבד שכניסתו של מתחרה חדש איננה סיבה לנטוש הכרזת מונופולין, אלא שמדובר בטעם מיוחד להמשיך בהליך ההכרזה ביותר שאת.

2.ד התנהלותה של אורבונד

אורבונד טוענת כי גם אם יימצא כי היא בעלת מונופולין עדיין אין מקום להכריז עליה כבעלת מונופולין שכן היא איננה מנצלת את מעמדה לרעה, וכן כי המתחרה החדש בשוק – טמבור – אינו זקוק להגנה. אף טענה זו אינה מתיישבת עם דיני ההגבלים העסקיים ויש לדחותה.

סעיף 26(א) לחוק ההגבלים העסקיים מגדיר מונופולין על פי מבחן כמותי שתמציתו "ריכוז של יותר ממחצית מכלל אספקת נכסים... בידיו של אדם אחד". השאלה אם אותו גורם מנצל את מעמדו לרעה, אם לאו, איננה מהווה יסוד מהגדרת המונופולין.¹² שאלת התנהלותה של אורבונד תובא בחשבון, למשל, אם וכאשר תישקל האפשרות לחטיל עליה הוראות שונות על פי סעיף 30 לחוק.¹³ בעניין בזק אף קבע בית הדין באופן פוזיטיבי כי אין כל צורך להידרש לשאלת התנהלותו של בעל מונופולין אגב ההכרזה עליו ככזה.¹⁴

לאור האמור, ברור כי אין בטענת אורבונד, לפיהן היא "אינה נוהגת בפועל כבעל מונופולין", אפילו היתה טענה זו נכונה (ואינני נדרשת כלל לשאלה זו בשלב זה) כדי להוות שיקול אם להכריז עליה כעל בעלת מונופולין.

3.ד עמדת הנציבות האירופאית בשאלת השוק הרלוונטי וקביעה, כביכול, של הגדרת שוק שונה

אורבונד מתייחסת בעמדתה להחלטת הנציבות האירופית ("הנציבות") מיום 26.6.2002 בעניין מיזוג החברות Haniel, Cementbouw ו-CVK¹⁵ וטוענת כי הגדרת השוק בענייננו צריכה להיות מושפעת מהגדרת השוק שנקבעה באותה החלטה. אורבונד מרחיקה לכת וטוענת כי נוכח

¹² ראו, למשל, לעניין זה: ח"ע 506/04 שטראוס עלית נ' הממונה על הגבלים עסקיים, תק-מח 2007(3) 1677, סי' 7 לפסק הדין (2007).

¹³ שם, סי' 10; עניין בזק בהערה 1 לעיל, סי' 8.

¹⁴ שם, סי' 9.

¹⁵ Commission Decision 2003/754/EC (Comp/M. 2650 – Haniel/Cementbouw/JV (CVK)), 26.6.2002

ההחלטה האירופאית דלעיל, כל סטייה מהגדרת השוק שנקבעה שם מטילה נטל מיוחד על רשות ההגבלים העסקיים.

באותה החלטה קבעה הנציבות כי קיים שוק רלוונטי נפרד לחומרים המשמשים לקירות נושאי עומסים ("load bearing walls"), ושוק רלוונטי לחומרים המשמשים לקירות שאינם נושאי עומסים ("non-load bearing walls"). אולם, הנציבות הדגישה לאורך ההחלטה, חוזר והדגש, כי הניתוח שערכה מבוסס רק על המאפיינים המקומיים השוררים בשוק ההולנדי (הוא השוק שהושפע מן המיזוג). הנציבות הסבירה בהחלטתה כי השימוש והתחליפיות של חומרי בנייה שונים, תלויים במידה רבה בנוהג הבנייה הלאומי במדינה ובתנאי תעשיית הבנייה, ועל כן נתונים אלה עשויים להיות שונים משמעותית בין מדינה למדינה.¹⁶

מן האמור לעיל, עולה כי קיים קושי ממשי להסתמך על הגדרת השוק שמצאה הנציבות כרלוונטית לתנאי השוק ההולנדי בענייננו. ניכר כי הנציבות אף הייתה מודעת לקושי זה, ועל כן הדגישה וסייגה את הגדרת השוק שמצאה, ככזו אשר נכונה ומבוססת רק על מאפייני השוק ההולנדי. מכאן, שכלל לא ברור כיצד החלטה זו של הנציבות "והגינה, חלים, תקפים ויפים גם לענייננו אנו", כטענת אורבונד.

אולם, חשוב מכך, במסגרת הליך אחר אשר בו דנה הנציבות¹⁷, הנוגע לקרטל שהתנהל בין ארבע יצרניות של לוחות גבס – Knauf (חברת האם של אורבונד), BPB, Lafarge ו-Gyproc, אשר שיתפו פעולה ביניהן (בין היתר, באמצעות פגישות, והעברות מידע ביניהן) במטרה לייצב ולהפחית את התחרות במספר שווקים באירופה – הגדירה הנציבות האירופית את השוק הרלוונטי בו פעלו, דווקא כשוק לוחות הגבס ("market for plasterboard") במדינות השונות. הנציבות קבעה שם כי על אף שעשויים להיות מוצרים תחליפיים לשימושים מסוימים של לוחות גבס, לא קיימים תחליפים קרובים בתעשיית הבנייה ללוחות הגבס, בהתחשב בעלויותיהם, באופן השימוש בלוחות הגבס, ובקלות ומהירות ההתקנה שלהם. הנציבות הוסיפה וקבעה כי הביקוש ללוחות גבס תלוי במידה רבה ברמת הבנייה, האחזקה והשיפוץ בנחום הביתי, התעשייתי, והמסחרי, וכן בפעילות הבנייה. כך, קבעה הנציבות, הואיל ואין תחליף ממשי בתעשיית הבנייה ללוחות הגבס (בשים לב לעלויות, יתרונות הטיפול בהם, וקלות ומהירות ההתקנה שלהם), הביקוש ללוחות גבס הינו ככלל, לא גמיש ("price inelastic").¹⁸ חשוב לציין, כי בניגוד להחלטה עליה נסמכת אורבונד, הבדיקה שנעשתה בעניין זה לא סויגה למדינה מסוימת, אלא לשוק האירופי בכללותו.

¹⁶ שם, עמ' 8.

¹⁷ Commission Decision C(2002)4570 (COMP/E-1/37.152 – Plasterboard), 27.11.2002.

¹⁸ הגדרת השוק האמורה לא נסתרה אף בערעורים שנדונו באותו עניין: T-53/03 BPB v. Commission of the European Communities, Court of first Instance of the European Communities (8.7.2008); T-54/03 Knauf Gips KG v. European Commission, Court of first Instance (8.7.2008); C-407/08 P Knauf Gips KG v. European Commission, Court of first Instance (17.6.2010); C-413/08 P Lafarge SA v. European Commission, (1.7.2010).

מהאמור עולה כי הגדרת השווקים המקובלת באיחוד האירופי נוטה דווקא לראות את לוחות הגבס כשוק רלוונטי נפרד (עם החרגה לגבי הולנד). מכל מקום, טענותיה של אורבונד בעניין אינן עולות בקנה אחד עם המציאות המשפטית.

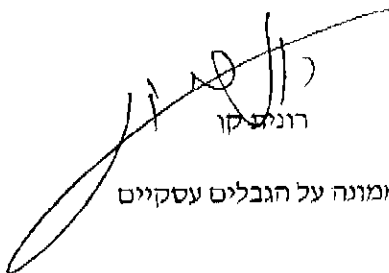
ה. נתח השוק של אורבונד – הכרזה

מעמדה של אורבונד בשוק לוחות הגבס הוא מעמד ראשון במעלה. שוק אספק לוחות הגבס בישראל הוא שוק ריכוזי מאוד, עם חברה דומיננטית אחת – אורבונד. מבדיקה שנערכה ברשות עולה כי נתח השוק של אורבונד גבוה משמעותית ממוחצית, וזאת הן בחישוב כמותי והן בחישוב כספי. מכך עולה כי אורבונד היא בעלת מונופולין בשוק זה.

אשר על כן, מתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מכריזה בזה כי אורבונד היא בעלת מונופולין באספקת לוחות גבס. הודעה על הכרזה זו תימסר לאורבונד.

הכרזה זו בדבר היוונה של אורבונד בעלת מונופולין תהא ראייה לכאורה בכל הליך משפטי.

אורבונד רשאית לחלוק על הכרזה זו בדרך של הגשת ערר לבית הדין להגבלים עסקיים בתוך 30 ימים ממועד קבלת ההודעה.


רונית קון
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ג בטבת תשע"א

30 בדצמבר 2010